

EMEĞE SAYGI

Aydınlık Dergisi, 5 Ağustos 1995

Yıldırım Koç

Kapitalizm yapısal bir bunalım yaşıyor ve giderek çürüyor. Bunun en belirgin örneği de, artık üretken sermayeden çok, paranın para kazanmasıdır, sermayenin iyice parazitleşmesidir. Türkiye'de 1995 yılı Ocak-Mayıs döneminde konsolide bütçe giderlerinin yüzde 34'lük bölümünü (200 trilyon TL) iç borçlar için ödenen faizler, yüzde 6'lık bölümünü (38 trilyon TL) ise dış borçların faizleri oluşturmaktadır. Genel ve katma bütçeli kuruluşlarda çalışan tüm memurların ve işçilerin beş aylık toplam gideri ise yalnızca 173,9 trilyon liradır (konsolide bütçe giderlerinin yüzde 29'u).

Bu tablo, emeğe, üretken faaliyete duyulan saygının ortadan kalktığı bir durumu ifade etmektedir. Emeğe saygı duymayan, insana da saygı duymaz, insanlığın binlerce yıllık ideallerine de saygı duymaz.

Bugün TÜRK-İŞ'in EMEĞE SAYGI yürüyüşü ve mitingi var. Saflaşmanın bir yanında, emeğe saygı duyanlar, emeğin kurtuluşunu arzulayanlar, sermayenin ulusötesi bir nitelik kazandığı dönemde ülkesinin bağımsızlığına ve demokrasiye sahip çıkanlar var. Saflaşmanın diğer yanında ise, emeğe değil, giderek daha da parazitleşen sermayeye saygı duyanlar, IMF'nin ve Dünya Bankası'nın hakimiyetini savunanlar, demokrasiye karşı olanlar var.

Biz yeneceğiz. İnsanı geliştiren onun emeğidir. Emeğe saygı duyanlar ve saygı duyulmasını isteyenler galip gelecek.

İlerde, daha demokratik, daha özgür, emeğe daha fazla saygı duyulan ve emeğin nihai kurtuluşu doğrultusunda önemli adımların atıldığı günlerde, geriye dönüldüğünde, 5 Ağustos yürüyüş ve mitingi önemli bir eylem olarak gözükecek.

Sermaye ve onun siyasal alandaki temsilcileri, ekonomik bunalım, yüksek oranlı işsizlik ve Sovyetler Birliği'nin çöküşü koşullarında, pervasızca saldırıyor; yeni yeni saldırı araçlarını gündeme getiriyor.

Bugün birçok eksikliğimiz var. Sendikalar olarak önemli bir yapı değişikliği yaşıyoruz. Ama yaşanan krizin yarattığı olanakları da görüyoruz, bunlardan yararlanabilecek, yeni atılımlar yapabilecek potansiyele sahibiz.

5 Nisan İstikrar Programıyla yeni bir saldırı başladı. Bu saldırıyı, çok az ülkede görülen bir bilinç, cesaret ve kararlılıkla, önemli ölçüde geri püskürttük.

1994 yılında kamu kesiminde toplu sözleşmelerin dördüncü dilim zammını vermemeye çalıştılar. Geç de olsa aldık. Enerji, iletişim, banka, hava ulaştırması işçileri de mücadelemize katılsaydı, zamanında alacaktık.

1995 Mali Yılı Bütçe Kanunu Tasarısında işçileri memurlaştırmak, geçici işçilerin çalışma süresini yılda üç ayla sınırlamak, ikramiyeleri kaldırmak istediler. Bu girişimi 26 Kasım Büyük Yürüyüşüyle engelledik. 15-16 Haziran olayları, 274 sayılı Yasanın 1317 sayılı Yasayla değiştirilmesini durduramadık. Biz geçen yıl sermayenin girişimini fiili gücümüzle durdurmayı başardık.

Bakanlar Kurulu'nun 14 Nisan 1995 günü Meclis'e sunduğu yasa tasarısıyla, mezarda emekliliği getirmeye çalıştılar. Başaramadılar.

Anayasanın 51. ve 54. maddelerinde yapmayı planladıkları değişikliklerle, sendikal hak ve özgürlükleri daha da kısıtlamaya çabaladılar. Yine başaramadılar.

Birçok eksikliğimiz var. Birçok hatamız hala devam ediyor. Ama bu halimizle bile, geçmiştekenden çok daha güçlüyüz.

Bugün eğer onbinlerce insan bir ağızdan "Kahrolsun IMF, bağımsız Türkiye" diye bağırabiliyorsa ve bu söylediklerine inanıyorsa; eğer onbinlerce insan, "işçi-memur birleşin, iktidara yerleşin" sloganına sahip çıkıyorsa; eğer onbinlerce kamu çalışanı, işçi sınıfının bir parçasını oluşturdukları bilinciyle 17-18 Haziran eylemini gerçekleştirebiliyorsa; eğer sermayenin denetimindeki kitle

iletişim araçlarının ve işçi sınıfından kopuk bazı unsurların tüm ortak saldırılarına rağmen TÜRK-İŐ 5 Ağustos günü onbinlerce insanı Ankara'da toplayabiliyor ve yrtebiliyorsa; her gün yaőadığımız yüzlerce cansıkıcı geliŐmeye karŐın, Türkiye işçi sınıfı güçleniyor, geliŐiyor, Türkiye'nin zgr, demokratik, bağımsız ve mutlu geleceğine damgasını vurmaya hazırlanıyor demektir.

5 Ağustos Emeğe Saygı Yürüyüş ve Mitingi umudumuzun daha da güçlenmesine, yükselen dalganın daha da canlanmasına, havanın daha da ısınmasına katkıda bulunacaktır.